

**PROGRAM WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY
IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
IM. TADEUSZA KOTARBIŃSKIEGO
W GORZOWIE WLKP.**

WSTĘP

Szkoła jest instytucją kształcenia i nie może być pozbawiona funkcji wychowawczych oraz działalności profilaktycznej. Należy pamiętać, że nauczyciel nie tylko jest odpowiedzialny za proces dydaktyczny, ale również poprzez świadome, intencjonalne i społecznie akceptowane wywieranie wpływu na uczniów wychowuje ich i zapobiega zagrożeniom.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny IV Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kotarbińskiego w Gorzowie Wlkp. napisany został w oparciu o analizę potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym oraz profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Treści i działania o charakterze wychowawczym są formułowane z uwzględnieniem definicji **wychowania** określonej w ustawie „Prawo oświatowe”, według której jest *ono wspieraniem dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianym i uzupełnianym przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży*. Przy czym przyjmuje się, że **profilaktyka**, to *proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami, zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie*. Wobec tego podstawowym założeniem profilaktyki szkolnej zawartej w Szkolnym Programie Wychowawczo – Profilaktycznym jest eliminowanie rozpoznanych czynników ryzyka i wzmacnianie czynników chroniących. Oddziaływania profilaktyczne skoncentrowane są na:

➤ **Profilaktyce pierwszorzędowej** kierowanej do całej społeczności uczniowskiej, mającej na celu promocję zdrowia i zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami destrukcyjnymi. Działania profilaktyki pierwszorzędowej będą prowadzone na trzech poziomach:

1. Informacyjnym – są to działania pomocne w profilaktyce, same nie prowadzą bowiem do redukcji zachowań.
2. Edukacji psychologicznej i społecznej – to działania, które dostarczają wiedzy i umiejętności przydatnych, korzystnych lub wręcz niezbędnych do tego, by uczniowie byli w stanie sami lepiej radzić sobie z zagrożeniami, np. uzależnieniem, stresem itp.
3. Działalności alternatywnej – działania te mają zaspokoić potrzeby młodych ludzi, np. do bycia zadowolonym, do budowania samoakceptacji i poczucia własnej wartości, potrzeby zabawy i kontaktu z innymi.

➤ **Profilaktyce drugorzędowej** kierowanej do uczniów o wysokim ryzyku dysfunkcyjności, pomagając im w jego redukcji. Profilaktykę drugorzędową będą realizować specjaliści współpracujący ze szkołą.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły oraz Szkolny Zestaw Programów Nauczania tworzą spójną całość i uwzględniają wymagania opisane w podstawie programowej.

Obok zadań dydaktycznych, wychowawczych i profilaktycznych w szkole realizowane są również działania opiekuńcze odpowiednio do istniejących potrzeb. Nadrzędnym zadaniem szkoły jest zapewnienie uczniom bezpieczeństwa, które będzie sprzyjało skuteczności podejmowanych przez szkołę oddziaływań dydaktycznych, wychowawczych, profilaktycznych oraz opiekuńczych. Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki jest podparte przygotowaniem uczniów do świadomego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w Internecie i bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej. W celu zapewnienia bezpieczeństwa na terenie szkoły wykorzystywany jest monitoring wizyjny.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły powstał po konsultacjach z przedstawicielami Rady Rodziców, członkami Samorządu Uczniowskiego, Rady Pedagogicznej, z pielęgniarką szkolną. Został zaopiniowany przez Radę Rodziców, Samorząd Uczniowski i Radę Pedagogiczną.

PODSTAWA PRAWNA ORAZ ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ SZKOŁY

Program Wychowawczo-Profilaktyczny opracowano na podstawie:

1. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 ze zm.).
3. Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2026 r. poz. 515 ze zm.).
4. Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2025 r. poz. 881 ze zm.).

5. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2026 r. poz. 820 ze zm.).
6. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.).
7. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.).
8. Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1162 ze zm.).
9. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
10. Statutu IV Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kotarbińskiego w Gorzowie Wielkopolskim.

Przy opracowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego uwzględniono również:

1. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.
2. Wnioski wynikające z nadzoru pedagogicznego.
3. Wyniki diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów oraz problemów występujących w społeczności szkolnej.
4. Wyniki ewaluacji dotychczas realizowanego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
5. Wnioski i rekomendacje wynikające z pracy nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego, psychologa oraz innych specjalistów.
6. Potrzeby i oczekiwania rodziców oraz uczniów.

Przy tworzeniu Programu uwzględniono również potrzeby rozwojowe uczniów, oczekiwania rodziców oraz potrzeby nauczycieli w zakresie pracy opiekuńczej, wychowawczej i profilaktycznej. Aktualizacja Programu była poprzedzona analizą sytuacji wychowawczej szkoły, sukcesów i porażek, metod wychowawczych stosowanych przez pracowników szkoły, określeniem oczekiwań nauczycieli na podstawie wniosków zespołów przedmiotowych, określeniem potrzeb uczniów i ich rodziców na podstawie przeprowadzonej analizy czynników chroniących i ryzyka. Niepewność wynikająca z trwającej od kilku lat

wojny na Ukrainie oraz niepokoje na świecie powodują, że uwagi wymaga wciąż bardzo duża grupa młodzieży. Szybko zmieniający się świat, coraz większy udział w życiu codziennym sztucznej inteligencji powoduje zagubienie oraz próby poradzenia sobie z towarzyszącymi tym zjawiskom emocjami. Ilość godzin specjalistów zabezpiecza potrzeby młodzieży, która zawsze w godzinach pracy szkoły może skorzystać z konsultacji u specjalisty. Rośnie ilość młodzieży, którą należy objąć zindywidualizowaną opieką i edukacją ze względu na posiadane Orzeczenie o kształceniu specjalnym. Liczba corocznie rośnie stawiając przed nauczycielami oraz specjalistami szkolnymi nowe wyzwania. Ilość młodzieży korzystającej z możliwości nauczania indywidualnego pozostała na wysokim poziomie – ze względu na stan zdrowia uniemożliwiający uczęszczanie do szkoły. Zadowalającym jest fakt, że coraz większa ilość młodych ludzi nawiązuje prawidłowe relacje ze swoimi rodzicami i ocenia je pozytywnie. Z roku na rok młodzież coraz lepiej ocenia swoje relacje z rodzicami, docenia uwagę rodziców oraz poświęcany czas. Daje to młodym ludziom poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji. Mimo tak zadowalającego trendu wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców w postaci prowadzonej przez specjalistów Szkoły dla Rodziców powinno nadal być jednym z działań podejmowanych na terenie szkoły.

Młodzież chętniej uczestniczy w różnych działaniach odbywających się na terenie szkoły – zarówno tych organizowanych przez Samorząd Szkolny jak i Koło Wolontariatu. Uczniowie chętnie przystępują do proponowanych działań, aktywności, programów. Wykazują własną inicjatywę – szkoła staje się dla nich miejscem coraz ważniejszym, w którym czują się dobrze. Relacje rówieśnicze są dobre a program Peer Support wzmacnia je. Zaangażowanie młodzieży przekłada się na ogólną satysfakcję oraz większe zadowolenie i poczucie szczęścia – co odzwierciedla przeprowadzona w czerwcu 2026 roku Diagnoza Czynników Chroniących i Ryzyka. Wciąż jednak brakuje młodzieży chęci do pokonywania trudności, motywacji oraz umiejętności wyznaczania celów i osiągania sukcesu a także umiejętności radzenia sobie ze stresem.

W roku szkolnym 2026/2027 należy ponownie postawić na budowanie relacji uczeń-uczeń, uczeń-nauczyciel, nauczyciel-nauczyciel oraz na budowanie poczucia bezpieczeństwa, wciąż naruszanego przez sytuację w kraju i za granicą. W tym roku szkolnym stawiamy na pierwszym miejscu wsparcie rówieśnicze (Peer Support) – kontynuować będziemy program, który zapewni wprowadzenie wsparcia rówieśniczego w sposób profesjonalny. Działania w ramach programu odpowiadają na realne potrzeby młodzieży w zakresie zdrowia psychicznego i budowania relacji, wspierają rozwój kompetencji emocjonalno-społecznych

uczniów, promują postawy empatii, odpowiedzialności i współpracy, wzmacniają poczucie bezpieczeństwa oraz przynależności w środowisku szkolnym. W świetle otrzymanych w trakcie diagnozy czynników chroniących i ryzyka wyników są to bardzo ważne i oczekiwane przez młodzież rezultaty. Tradycyjnie uczniowie klas pierwszych zostaną objęci zorganizowaną formą zajęć integracyjnych konsolidujących zespoły klasowe, a także dających uczniom poczucie pełnoprawnej przynależności do grona uczniów IV LO. Z inicjatywy Samorządu Uczniowskiego zostanie również zorganizowane wprowadzenie w społeczność uczniowską nowych uczniów, co wzmocni ich poczucie przynależności do społeczności IV LO.

OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Adresatem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły są wszyscy uczniowie i ich rodzice. Będzie on wzbogacany dodatkowymi zadaniami i formami oddziaływania w zależności od aktualnych potrzeb szkoły. Realizacja szczegółowych zadań szkoły w tym zakresie będzie uwzględniana w planie pracy szkoły i jej poszczególnych pracowników, struktur (wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, pedagog szkolny, psycholog, pielęgniarka, bibliotekarze, Samorząd Uczniowski, pracownicy administracji i obsługi). Program zakłada zaangażowanie wszystkich pracowników szkoły w jego realizację - pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych. Wszystkie działania szkoły są zgodne z obowiązującymi w szkole procedurami i regulaminami, takimi jak: Statut IV LO, Procedury bezpieczeństwa ucznia w IV Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kotarbińskiego w Gorzowie Wlkp., Regulamin pełnienia dyżurów podczas przerw. Szczegółowe zadania do realizacji w roku szkolnym 2026/2027 zawarte są w Planie Pracy Szkoły, planie pracy pedagoga i psychologa szkolnego, Zespołów Przedmiotowych, Samorządu Uczniowskiego, biblioteki i pielęgniarki szkolnej. Pracownicy niepedagogiczni realizują działalność wychowawczą – profilaktyczną poprzez swoją codzienną pracę, kontakt z uczniami, rodzicami i nauczycielami. W/w zadania realizowane będą przy współpracy ze środowiskiem lokalnym oraz następującymi instytucjami:

- Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Gorzowie Wlkp.;
- Centrum Usług Społecznych, gminne ośrodki opieki społecznej;
- Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii;
- Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wlkp.;

- Teatr im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wlkp.;
- Wojewódzka oraz Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gorzowie Wlkp.;
- Sąd Rodzinny i Nieletnich w Gorzowie Wlkp.;
- WZDZ w Gorzowie Wlkp.;
- PCK;
- DPS w Gorzowie Wlkp.;
- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gorzowie Wlkp.;
- współpraca z placówkami prowadzącymi działalność charytatywną
- MCK i inne.

WARTOŚCI WYZNACZAJĄCE KIERUNKI ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH W IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM IM. TADEUSZA KOTARBIŃSKIEGO W GORZOWIE WLKP.

- Wzajemny szacunek, bezinteresowna pomoc innym.
- Tolerancja (poszanowanie przekonań i odmienności innych, różnych dróg zdobywania umiejętności i mądrości życiowych, wolności, o ile nie szkodzi to innym i nie niszczy ustalonego porządku, a także poszanowanie kultur i tradycji innych narodów).
- Odpowiedzialność (odpowiedzialność nie tylko za swoje czyny, ale również za drugiego człowieka, za swoje otoczenie).
- Dociekliwość poznawcza.
- Samodzielność, kreatywność i przedsiębiorczość.
- Rodzina (miłość, przyjaźń).
- Sprawiedliwość (przyznanie każdemu należnych mu praw i uczciwe, prawe postępowanie).
- Uczciwość (przestrzeganie obowiązujących zasad).
- Podmiotowe traktowanie drugiej osoby, jako równoprawnego członka społeczności (co poprawi budowanie relacji interpersonalnych).
- Kultura słowa, czystość języka polskiego.
- Patriotyzm (miłość do ojczyzny, tożsamość narodowa, szacunek dla dziedzictwa narodowego, tradycji).

- Poszanowanie innych kultur i tradycji.
- Poczucie wspólnoty lokalnej, wrażliwość na piękno przyrody, aktywność obywatelska i przedsiębiorczość.

CELE PROGRAMU

Celem pracy dydaktycznej, wychowawczej i profilaktycznej w IV Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kotarbińskiego w Gorzowie Wlkp. jest dostarczenie uczniowi informacji, wiedzy i umiejętności, a także opieki, wzorców, wartości i przekonań. Chcemy, aby nasz uczeń coraz lepiej rozumiał świat, innych i siebie samego. Działania szkoły na rzecz ucznia, to inwestycja w jego rozwój (intelektualny, emocjonalny, społeczny i duchowy) i umożliwienie mu samorealizacji zgodnie z jego potrzebami i możliwościami czy potencjałem. W naszej szkole uczeń ma otwartą drogę do samodzielnego dokonywania wyboru swojej ścieżki edukacyjnej. Każdy uczeń po klasie pierwszej, oprócz przedmiotów obowiązkowych, uczy się indywidualnie wybranych przedmiotów rozszerzonych i uzupełniających. Dając uczniom taką możliwość, pozwalamy mu na samo decydowanie o dalszej drodze edukacyjnej. Wybrane przedmioty rozszerzone są związane z wyborem kierunku studiów, a tym samym zaplanowaniem dorosłego życia i swojego w nim miejsca.

Celem i zadaniem jest zapoznanie uczniów z dziedzictwem kulturowym, kształtowanie postaw patriotycznych, przedsiębiorczych i samorządności. Przygotowanie uczniów do rozpoznawania właściwych wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości. Przede wszystkim ukształtowanie ucznia tolerancyjnego, szanującego uczucia religijne, wrażliwego, zaangażowanego w budowanie szczęścia własnego i innych, znającego i stosującego normy współżycia społecznego, ukierunkowanego na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie, szanującego życie we wszelkich jego przejawach. Ważne jest również kształtowanie umiejętności odpowiedzialności za siebie i innych oraz godzenia dobra własnego z dobrem innych, wolności własnej z wolnością innych.

Tak sformułowanym celom Programu Wychowawczo – Profilaktycznego służą określone formy pracy:

1. praca zbiorowa,
2. praca w grupach,
3. praca indywidualna z uczniem i jego rodzicami.

Przykładowe metody i techniki stosowane w celu realizacji zadań: projekty edukacyjne, gry i zabawy, konkursy, debaty, dyskusje, warsztaty, wycieczki tematyczne i turystyczno –

krajoznawcze, twórczość artystyczna, wykład, projekcje filmów, stosowanie technologii informacyjnej i komunikacyjnej.

Realizując wyznaczone cele chcemy młodzież:

- przygotować do egzaminów zewnętrznych,
- wychować przedsiębiorczą i samodzielną,
- przygotować do wejścia na rynek pracy,
- nauczyć swobodnego posługiwania się językami obcymi,
- nauczyć dokonywania właściwych wyborów,
- przygotować uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym, właściwego odbioru i wykorzystania mediów oraz poruszania się w cyberprzestrzeni,
- ochronić uczniów przed zagrożeniami związanymi z korzystaniem Internetu, mediów społecznościowych i technologii informacyjnej (cyberprzemocą),
- promować higienę cyfrową i aktywność off-line. Rozwijać umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji,
- wychować w duchu tolerancji,
- wychować w poczuciu tożsamości narodowej,
- uwrażliwić na potrzeby drugiego człowieka,
- kształtować nawyki kulturalnego zachowania,
- nauczyć umiejętności kreatywnego spędzania czasu wolnego, rozwijania zainteresowań i pasji,
- wyposażać w umiejętności prozdrowotne, a szczególnie dbałości o zdrowie własne oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu.
- pokazać uczniom perspektywę zdrowego życia i drogi do satysfakcji osobistych bez używek,
- ochronić uczniów przed skutkami wagarów,
- osłabić czynniki ryzyka poprzez dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków i konsekwencji podejmowania zachowań ryzykownych,
- wspierać rodziców w procesie wychowania i profilaktyki.

Wyznaczone cele osiągniemy poprzez:

- promowanie uniwersalnego systemu wartości,

- prowadzenie na wysokim poziomie merytorycznym i metodycznym lekcji,
- stwarzanie uczniom warunków do nabywania umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, z zastosowaniem technologii informacyjno – komunikacyjnych, a także zasobów biblioteki,
- zapoznanie uczniów z założeniami higieny cyfrowej i promowanie aktywności off-line. Wyposażenie w wiedzę i umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji,
- zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości,
- ukazywanie dorobku i tradycji szkoły, środowiska i kraju,
- przygotowanie młodzieży do olimpiad i konkursów,
- zapewnienie dobrej atmosfery w szkole,
- umożliwienie kontaktów z młodzieżą z zagranicy,
- wykorzystywanie nowoczesnych, innowacyjnych metod i technik nauczania,
- promowanie twórczych inicjatyw uczniów
- promowanie zdrowia i rozwijanie zdolności do prowadzenia zdrowego stylu życia,
- zapobieganie, ograniczanie i eliminowanie zachowań problemowych występujących wśród młodzieży takich jak: wagary, agresja i przemoc oraz wykroczenia przeciwko prawu,
- wyposażenie młodzieży w umiejętność radzenia sobie z własną i cudzą agresją,
- wdrażanie uczniów do przestrzegania obowiązujących norm zachowań i modelowanie pozytywnych wzorców zachowań,
- zmniejszenie przypadków ulegania negatywnym wpływom rówieśników,
- wyposażenie uczniów w znajomość praw człowieka i kształtowanie postawy ich przestrzegania,
- osłabienie czynników ryzyka przez dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych,
- zapobieganie i zmniejszanie prób eksperymentowania z substancjami i środkami uzależniającymi.

Przy realizacji wyznaczonych celów szkoła zapewnia:

- bezpieczeństwo poprzez wykorzystanie monitoringu wizyjnego i dobrą atmosferę w szkole,

- działania związane z uświadamianiem uczniów o zagrożeniach wynikających z korzystania z Internetu, mediów społecznościowych i technologii cyfrowej,
- doskonale przygotowaną kadrę pedagogiczną, otwartą na problemy ucznia,
- opiekę pedagoga, psychologa i pielęgniarki,
- zapewnienie młodzieży pomocy wychowawczej i terapeutycznej,
- uwzględnienie indywidualnych potrzeb i możliwości poszczególnych uczniów stosownie do ich potrzeb i możliwości,
- pokazanie uczniom perspektywy zdrowego życia i drogi do satysfakcji osobistych bez używek,
- osłabienie czynników ryzyka przez dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych,
- wzbogacenie wiedzy uczniów, rodziców i nauczycieli z zakresu profilaktyki,
- wspieranie rodziców w procesie wychowania,
- dobrą bazę dydaktyczną,
- nowocześnie wyposażone pracownie komputerowe i językową oraz wykorzystywanie tablic multimedialnych,
- możliwość nawiązania kontaktów z młodzieżą z zagranicy w ramach realizowanych programów.

Cel główny I – Kształtowanie właściwych postaw

Cele szczegółowe:

1. Pomaganie uczniom w wyborze hierarchii wartości i postaw, w tym rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych.
2. Kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji.
3. Wyposażanie w umiejętność porozumiewania się w różnych sytuacjach i uwzględniania poglądów innych ludzi.
4. Wyposażanie w wiedzę o prawach człowieka.

Zadania:

1. Szukanie autorytetów i wzorów do naśladowania.
2. Niesienie pomocy ludziom potrzebującym.
3. Poprawna komunikacja poprzez dialog, słuchanie innych i szanowanie ich poglądów oraz praw.
4. Wdrażanie uczniów do przestrzegania obowiązujących norm i modelowanie pozytywnych wzorców zachowań.

Spodziewane efekt:

Uczeń będzie:

- lepiej odróżniać pożądane i niepożądane przejawy zachowań i postaw,
- widział potrzebę działania na rzecz ludzi wymagających pomocy i wsparcia,
- wrażliwy na cierpienie, ból i krzywdę innych ludzi,
- umiał skutecznie porozumiewać się w różnych sytuacjach prezentując własny punkt widzenia z uwzględnieniem poglądów innych ludzi,
- przestrzegał i szanował prawa drugiego człowieka.

Cel główny II – Zintegrowanie grup szkolnych w jeden zespół

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie dobrej atmosfery w szkole, co wpłynie na skuteczność prowadzonych oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych.
2. Wyposażanie w umiejętność współdziałania w zespole i pracy w grupie.
3. Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za dobre imię i wizerunek szkoły.

Zadania:

1. Szczególne przyjęcie uczniów klas I oraz wyjazd integracyjny.
2. Warsztaty integracyjne dla uczniów klas II.
3. Organizowanie imprez i uroczystości integrujących młodzież szkoły stanowiących tradycję szkoły.

Spodziewane efekty

Uczeń będzie:

- kierował się w swoim postępowaniu szacunkiem w relacjach z innymi,
- czuł się odpowiedzialny za siebie i innych,
- identyfikował się ze swoją szkołą.

Cel główny III – Kształtowanie poczucia więzi z najbliższym środowiskiem, regionem, krajem oraz wspólnotą Europejczyków

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie szacunku dla symboli narodowych oraz świąt państwowych i kościelnych.
2. Współpraca młodzieży z najbliższym środowiskiem.
3. Kształtowanie szacunku dla wartości europejskich, budowanie wspólnoty Europejczyków.

Zadania:

1. Poszerzanie wiedzy na temat historii, kultury, tradycji własnego regionu.
2. Poszerzanie wiedzy na temat historii, kultury, tradycji państw europejskich.
3. Udział reprezentacji szkoły wraz ze sztandarem w uroczystościach państwowych, obchodzenie na terenie szkoły świąt państwowych i religijnych.
4. Organizowanie imprez integrujących szkołę ze środowiskiem.
5. Kontynuowanie współpracy z zaprzyjaźnionymi szkołami innych państw.

Spodziewane efekty

Uczeń będzie:

- uczeń będzie miał poczucie tożsamości narodowej,
- znał swoje środowisko, jego kulturę i tradycje,
- znał i szanował polskie dziedzictwo kulturowe,
- otwarty na europejskie i światowe wartości kultury.

Cel główny IV – Przygotowanie do życia w społeczeństwie demokratycznym***Cele szczegółowe:***

1. Rozwijanie samorządności uczniów.
2. Przygotowanie do aktywnego i świadomego uczestnictwa w demokratycznym społeczeństwie.

Zadania:

1. Aktywny udział młodzieży i rodziców w podejmowaniu decyzji istotnych dla właściwego funkcjonowania szkoły.
2. Rozwijanie działalności Samorządu Uczniowskiego.
3. Uświadamianie uczniom roli wyborów do władz państwa, wyborów do Młodzieżowej Rady Miasta.

Spodziewane efekty

Uczeń będzie:

- znał zasady państwa demokratycznego,
- umiał funkcjonować w społeczeństwie demokratycznym,
- dbał o wspólne dobro,
- podejmował prace na rzecz szkoły i środowiska.

Cel główny V – Kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych***Cele szczegółowe:***

1. Wyrabianie u uczniów dbałości o estetykę najbliższego otoczenia.
2. Kształtowanie u uczniów potrzeby ochrony środowiska.

Zadania:

1. Realizacja tematyki ekologicznej.
2. Udział w ogólnopolskich akcjach o tematyce ekologicznej.

Spodziewane efekty

Uczeń będzie:

- widział zagrożenia wynikające z braku ochrony środowiska,
- dostrzegał potrzebę ochrony przyrody,
- dbał o estetykę otoczenia.

Cel główny VI – Kształtowanie u uczniów postaw prozdrowotnych, promowanie zdrowego stylu życia i ochrona uczniów przed zagrożeniami.

Cele szczegółowe:

1. Wykształcenie umiejętności umożliwiających zdrowy styl życia.
2. Ochrona młodzieży przed prawnymi, zdrowotnymi i społecznymi skutkami zachowań ryzykownych i osłabienie czynników ryzyka przez dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych:
 - wagary,
 - nieprzestrzeganie norm i zasad obowiązujących,
 - uzależnienia, eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi,
 - uzależnienia od Internetu, cyberprzemoc,
 - nadmierne korzystanie z narzędzi i zasobów cyfrowych,
 - uzależnienia od papierosów i e-papierosów,
 - uzależnienia behawioralne.
3. Wzbogacenie wiedzy uczniów, rodziców i nauczycieli z zakresu profilaktyki i ochrony zdrowia.
4. Ochrona i wzmocnienie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

Zadania:

1. Wyposażenie młodzieży w umiejętność radzenia sobie z własną i cudzą agresją, również hejtem, uzależnieniami od alkoholu, nikotyny, e-papierosów, substancji psychoaktywnych i Internetu.
2. Wdrożenie uczniów do przestrzegania obowiązujących norm zachowań i promowanie pozytywnych wzorców zachowań.

3. Wyposażenie uczniów w znajomość praw człowieka i kształtowanie postawy ich przestrzegania.
4. Wykształcenie w uczniach umiejętności obrony przed:
 - presją rówieśników do eksperymentowania ze środkami i substancjami psychoaktywnymi oraz uzależniającymi,
 - korzystaniem i umieszczaniem nieodpowiednich treści w Internecie,
 - Hejtem.
5. Stała opieka zdrowotna pielęgniarki nad młodzieżą szkolną.
6. Wzbogacanie i uzupełnianie wiedzy uczniów, rodziców i nauczycieli o zdrowiu, jego wartości oraz jego zagrożeniach.
7. Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez udział w Szkole dla rodziców.
8. Promowanie aktywnego wykorzystania wolnego czasu.
9. Poradnictwo w zakresie zapobiegania uzależnieniom od:
 - nikotyny,
 - E – papierosów,
 - alkoholu,
 - środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy,
 - Internetu i telefonów komórkowych.

Spodziewane efekty:

Uczeń będzie:

- samodzielnie dokonywał wyboru zachowań właściwych dla zdrowia własnego i innych,
- znał i rozumiał, jaka jest odpowiedzialność wobec prawa i konsekwencje prawne płynące z podejmowania zachowań ryzykownych,
- świadomy, że eksperymentowanie i zażywanie środków psychoaktywnych i substancji uzależniających oraz bycie agresywnym nie jest w zgodzie z wartościowym stylem życia,
- posiadał wiedzę o zdrowiu i jego wartości oraz świadomie wybierał aktywne formy wypoczynku,
- znał zagrożenia wynikające z nadużywania alkoholu i stosowania środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy,
- świadomie i odpowiedzialnie korzystał z zasobów dostępnych w Internecie, umiał analizować pozyskiwane informacje i bezpiecznie poruszać się w przestrzeni cyfrowej,

- zdrowy i silny psychicznie.

Cel główny VII – Kształtowanie świadomego odbioru kultury

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie umiejętności dostrzegania ciągłości rozwoju kultury i trwałości ludzkich osiągnięć.
2. Kształtowanie umiejętności odbioru dzieła kultury.

Zadania:

1. Rozwijanie zainteresowań muzycznych, teatralnych i filmowych.
2. Poznawanie dorobku naszej kultury.
3. Zachęcanie naszej młodzieży do współtworzenia kultury.
4. Współpraca z lokalnymi ośrodkami kultury (filharmonia, teatr, kino, MOS).

Spodziewane efekty

Uczeń będzie:

- wrażliwy na piękno,
- przygotowany do odbioru dzieł kultury,
- czuł potrzebę współtworzenia kultury,
- postrzegał kulturę narodową jako element kultury europejskiej.

Cel główny VIII – Kształtowanie u uczniów samodzielności i umiejętności zarządzania sobą i swoimi zasobami

Cele szczegółowe:

1. Pokazanie uczniom jak planować i organizować własną naukę z jednoczesnym przyjmowaniem za nią coraz większej odpowiedzialności.
2. Zarządzanie sobą w czasie.
3. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.

Zadania:

1. Pokazywanie korzyści płynących z posiadanej wiedzy,
2. Wykształcenie umiejętności planowania i zarządzania czasem,
3. Rozwijanie zainteresowań uczniów, wskazywanie im zasobów i mocnych stron,
4. Wyposażenie w wiedzę dotyczącą konstruktywnego i higienicznego spędzania czasu wolnego – zwłaszcza w nauczaniu on-line.

5. Wyrównywanie szans edukacyjnych.

Spodziewane efekty

Uczeń będzie:

- doceniał wartość wiedzy, znał swoje zasoby i mocne strony,
- potrafił spędzać czas wolny w sposób najlepszy dla swojego rozwoju,
- ponosił większą odpowiedzialność za swoją edukację,
- rozwijał swoje zainteresowania,
- potrafił prezentować własne poglądy i opinie.

Cel główny IX – Przygotowanie młodzieży do podejmowania nauki na wyższych poziomach kształcenia

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie umiejętności zastosowania wiedzy w praktyce.
2. Badanie predyspozycji zawodowych młodzieży.

Zadania:

1. Przygotowanie uczniów do egzaminów zewnętrznych i podejmowania decyzji o dalszym etapie kształcenia.
2. Poznanie przez ucznia swoich zasobów oraz predyspozycji do dalszego kształcenia.

Spodziewane efekty

Uczeń będzie:

- dobrze przygotowany do egzaminów zewnętrznych,
- znał swoje zasoby i mocne strony,
- widział szansę lepszego życia w związku z lepszym wykształceniem,
- miał aspiracje do dalszego kształcenia się.

Cel główny X – Włączenie rodziców do współudziału w procesie dydaktycznym.

Zadania:

1. Informowanie rodziców o osiągnięciach dziecka w nauce.
2. Stała współpraca z Radą Rodziców.

Spodziewane efekty

Uczeń będzie:

- miał możliwość uzyskania, ze strony rodziców, pomocy w przypadku problemów szkolnych.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Podstawowe cele i wartości przyjęte do realizacji w Programie Wychowawczo - Profilaktycznym stanowią podstawę dla stworzenia sylwetki absolwenta szkoły – czyli obrazu osoby kończącej szkołę, do którego osiągnięcia dążą wspólne oddziaływania samych zainteresowanych, rodziców/opiekunów prawnych i pracowników szkoły.

Absolwent naszej szkoły to człowiek samodzielny, realizujący swoje marzenia, pielęgnujący wartości rodzinne, umiejący odnaleźć się na rynku pracy. Naszym celem jest przygotowanie młodzieży do uczenia się przez całe życie oraz przystosowanie się do dynamicznie zmieniającego się świata: wyposażanie w umiejętności, które pozwolą uczniom funkcjonować w harmonii z najbliższym otoczeniem, społeczeństwem i przyrodą oraz zdobywać dalszą wiedzę, a także organizować własną pracę i czas wolny.

Nasz absolwent, to człowiek współczesny, dla którego wiedza, umiejętności, tradycja i kultura osobista stanowią podstawę do realizacji planów edukacyjnych i osobistych. To młody i kreatywny człowiek, który:

- posiada umiejętność zdobywania i wykorzystania wiedzy w teorii i praktyce;
- jest dobrze przygotowany do egzaminu dojrzałości;
- jest odpowiedzialny za własną naukę, rozwija swoje talenty, pasję i zainteresowania;
- umie samodzielnie, krytycznie i twórczo myśleć;
- zna języki obce i umie porozumiewać się z ludźmi z innych obszarów językowych i kulturowych;
- potrafi poruszać się w świecie nowoczesnej technologii informacyjnej i wykorzystuje ją do realizacji celów powszechnie akceptowanych;
- poznaje różne kultury, poglądy, wierzenia i przyjmuje wobec nich postawę tolerancji;
- prezentuje wysoki poziom kultury osobistej;
- świadomie korzysta z dóbr kultury;
- efektywnie funkcjonuje w otaczającej i zmieniającej się rzeczywistości;
- potrafi szukać pomocy i wsparcia w sytuacjach trudnych oraz pokonywać przeszkody w dążeniu do celu;
- jest świadomy zagrożeń istniejących we współczesnym świecie;
- jest emocjonalnie związany z „małą i dużą” ojczyzną;
- prezentuje swoją postawą świadomość narodową i jest przygotowany do udziału w życiu demokratycznym państwa;
- jest aktywny i twórczy w bliskim i dalszym otoczeniu;
- przyjmuje empatyczną postawę w relacjach międzyludzkich;
- szanuje i pielęgnuje więzi rodzinne oraz przyjaźnie;

- jest człowiekiem uczciwym i prawym; odpowiedzialnym za swoją wolność;
- zachowuje własną indywidualność i szanuje innych pamiętając słowa patrona szkoły Tadeusza Kotarbińskiego:... *gdy ustaje tolerancja dla tolerancji nastaje tolerancja przemocy.*

CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE

Ceremoniał, święta i uroczystości, stanowią odwołanie do wielowiekowej tradycji człowieka, są ważne dla poczucia tożsamości, przez co stwarzają nieograniczone możliwości wychowawcze. Założenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego IV LO uwzględniają ich doniosłą rolę i wykorzystują ją do kształtowania postaw, umiejętności, integracji środowiska, rozbudzania zainteresowań i odkrywania nowych możliwości.

Ceremoniał jest ważnym elementem szkolnego Programu. Nawiązuje do tradycji szkoły, a także wzbogaca treści służące kształtowaniu emocjonalnego stosunku uczniów do symboli narodowych oraz Ojczyzny. Poprzez swoją tradycję i ceremoniał, uczymy poszanowania symboli i dziedzictwa kulturowego takich jak:

1. godło państwowe,
2. flaga państwowa,
3. sztandar szkoły - Poczet sztandarowy bierze udział w najważniejszych wydarzeniach tworzących ceremoniał szkolny:

- inauguracja roku szkolnego,
- ślubowanie klas pierwszych,
- uroczyste zakończenie roku szkolnego,
- uroczystości miejskie, regionalne i państwowe.

Wiele lat funkcjonowania szkoły, to mnóstwo okazji do podejmowania rozmaitych inicjatyw, wdrażania w życie ciekawych pomysłów, organizowanie różnorodnych imprez, tworzących niepowtarzalny klimat szkoły. Wiele z nich wpisało się w kalendarz naszej szkoły już jako tradycje:

- ślubowanie i otrzęsiny klas pierwszych;
- studniówka;
- Tłusty czwartek;
- Rondonalia - powitanie wiosny;
- dzień Patrona Szkoły;
- uroczyste pożegnanie absolwentów;

- prowadzenie kroniki szkolnej w wersji elektronicznej;
- promowanie osiągnięć edukacyjnych i sportowych;
- obchody i jubileusze imprez i uroczystości.

ZADANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE NA ROK SZKOLNY

2026/2027

Priorytety Programu w roku szkolnym 2026/2027 wynikają z Planu pracy IV LO i Priorytetów MEN, określających podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa. W roku szkolnym 2026/2027 należą do nich:

1. Wspieranie przedszkoli i szkół we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy26. Kompas Jutra, ukierunkowanych na tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia.
2. Szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
3. Edukacja zdrowotna w szkole – promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.
4. Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
5. Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku przedszkolnym i szkolnym. Wspieranie przedszkoli i szkół w zakresie współpracy z rodzicami w procesie edukacji, pomocy psychologiczno - pedagogicznej i wychowania w celu zapewnienia spójności i skuteczności wsparcia udzielanego każdemu dziecku.
6. Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych.
7. Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego i promocji kształcenia

zawodowego. Upowszechnienie nowej oferty kształcenia zawodowego wypracowanej z branżami.

8. Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej oraz wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem.

Zadania do realizacji wynikają z celu ogólnego, jakim jest wspieranie uczniów w osiągnięciu pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej. Dojrzałość fizyczną rozumie się jako prowadzenie zdrowego stylu życia, dojrzałość psychiczną – jako ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat, dojrzałość społeczną – jako konstruktywne pełnienie ról społecznych, a dojrzałość duchową – jako posiadanie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Przedstawiony poniżej system działań wychowawczo-profilaktycznych uwzględnia potrzeby i stan zasobów szkoły, a sposób realizacji wskazanych celów jest często wspólny dla wszystkich wymienionych wyżej sfer. Zadania uwzględnią również następujące problemy, wynikające ze zmian zachodzących we współczesnym świecie zauważalnych w najbliższym otoczeniu ucznia (szkoła, rodzina, rówieśnicy, środowisko lokalne) i wynikających z rekomendacji ujętych w sprawozdaniu z pracy pedagoga i psychologa oraz przeprowadzonej diagnozy:

1. kształtowanie postaw prospołecznych w ramach projektu Peer Support: uczenie wzajemnej tolerancji, rozumienia potrzeb innych, a także umiejętności współpracy na zasadach koleżeństwa, przyjaźni i szacunku;
2. wzmacnianie działań dotyczących kulturalnego zachowania się zaczynając od elementarnych zasad savoir-vivre (uczulanie na „dzień dobry”, „przepraszam” itd.)
3. edukacja rodziców dotycząca komunikacji z młodzieżą, wzmacniająca kompetencje wychowawcze rodziców,
4. wspieranie samorozwoju poprzez naukę krytycznego myślenia, umiejętność korzystania z sztucznej inteligencji, naukę wyznaczania celów, umiejętności planowania, promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line,
5. profilaktyka dotycząca zagrożeń wynikających z używania alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych w szczególności dopalaczy, palenia papierosów i e-papierosów,
6. reagowanie na różne formy agresji i przemocy,

7. budowanie poczucia własnej wartości, kształtowanie umiejętności rozpoznawania emocji i radzenia sobie ze stresem,
8. wspieranie osób z problemami natury psychicznej, jak: zaburzenia nastroju, depresje, próby samobójcze, zaburzenia odżywiania, nerwice,
9. integracja uczniów klas pierwszych,
10. Promowanie zdrowego stylu życia.

Uchwalony Uchwałą Rady Rodziców nr 1 z dnia 16.09.2026 r., w porozumieniu z Radą Pedagogiczną - Uchwałą Rady Pedagogicznej nr 11/2026-27 z dnia 15.09.2025 r.

Wyrażenie zgody na realizację treści , w porozumieniu z Radą Rodziców.

DYREKTOR

mgr Barbara Soltys